dit zaad zal, daar het in verband staat met den Heiligen Geest, als een „geestelijk lichaam" worden opgewekt." (1 Cor. 15 : 44) [1]).

Hoe kan men zooiets schrijven, als men niet ten volle al het borgtochtelijke werk van den Christus aanvaardt?

En al zou Prof. V. zich nu wat duister, onvolledig, al te beknopt hebben uitgedrukt, zoodat misverstand mogelijk was, dan blijft nog de vraag kwellen: moest, gedwongen door het geweld der feiten, een „broederhart" in deze uitspraken iets zoo ontzettends als de aanranding van Christus' voldoening constateeren? Zulke aanranders zijn toch naar het woord van Paulus „vijanden des kruises van Christus", „welker einde is het verderf". (Fil. 3 : 18, 19.)

Ik kom nu aan Prof. Hepps critiek op de uitspraak van Prof. V., dat Paulus tegen den (eersten) dood blijft opzien enz., zie boven. Prof. Hepp is er ontdaan van! Prof. Hepp roept uit:

„Zooveel zinnen, zooveel misvattingen! Het sterven voor den geloovige allerminst begeerenswaardig? Dat gaat vlak in tegen de ontboezeming van Paulus: „Wat ik moet kiezen, ik weet het niet. Ik word van twee gedrongen: ik heb begeerte om uit het leven te scheiden (of: heen te gaan, op te breken, te sterven) en met Christus te zijn — want dat is het verkieslijkste (of: verreweg het beste) — maar in het vleesch te blijven is noodig ter wille van u. (Fil. 1 : 22—24). Waar haalt men het toch vandaan, dat Paulus voor zichzelf liever tot de wederkomst zou blijven leven om plotseling veranderd te worden? Dat zal wel berusten op een onnauwkeurige lezing van 1 Thess. 4 : 13—18. Doch daar zegt Paulus met geen enkel woord, dat hij het levend overblijven als een voorrecht beschouwt... Wel onderstellen niet-Gereformeerde exegeten op grond van 2 Cor. 5 : 1—8, dat Paulus in dit opzicht is veranderd, maar dan zou de Heilige Geest, die hem dreef, veranderd moeten zijn. Zulke uitleggers kiest men toch niet tot gidsen?"

Men ziet, de zweep gaat er geducht over.

Maar weer moet ieder, die Kuyper en Bavinck op dit punt kennen, vragen: hoe kan Prof. Hepp zoo schrijven?

Om met het eerste te beginnen — dat opzien van Paulus tegen den eersten dood —. Waar Prof. Vollenhoven dat vandaan heeft? Ik weet het natuurlijk niet, maar ik vermoed van Dr A. Kuyper en Dr H. Bavinck! Want die zeggen precies hetzelfde!

Prof. Bavinck schrijft, Dogmatiek, IV[3], p. 681, besprekende juist die bewuste plaats 2 Cor. 5 : 1—8 het volgende:

„Over de hoofdgedachte, welke Paulus hier uitspreekt, is geen verschil; de apostel weet, dat hij, wanneer zijn aardsche lichaam ontbonden wordt, een gebouw uit God heeft; maar hij zucht toch en is bezwaard, **wijl hij opziet tegen den dood,** en zou daarom liever wenschen, niet van dit lichaam ontkleed maar in eens naar ziel en lichaam tegelijk door de hemelsche woonstede overkleed te worden, opdat het sterfelijke door het leven verslonden worde."

Me dunkt dit is toch overduidelijk: Prof. Vollenhoven is in dezen homogeen met Prof. Bavinck.

En Dr Kuyper is van precies dezelfde gedachte. Men leze: „In de schaduwe des doods", p. 149, dit citaat is daarom zoo belangwekkend omdat Dr Kuyper ook de door Prof. Hepp aangehaalde woorden uit Filipp. 1 bespreekt. We lezen het volgende:

„Vooral één punt staat dan voor u vast, dit namelijk, dat uw ziel en lichaam twee, en, in die tweeheid, toch één zijn. Andersoortig; want uw ziel is heel iets anders dan uw lichaam, en uw lichaam is heel iets anders dan uw ziel; maar toch ook weer bijeenhoorend, want uw lichaam wordt zonder uw ziel een lijk, en uw ziel is zonder uw lichaam in dien afgescheiden en beroofden staat, dien Paulus, de heilige apostel, afbidt als een toestand van „ontkleed" en „naakt".

Zoo sterk spreekt hij zelfs, dat hij in 2 Cor. 5 : 4 niet schroomt te zeggen: „Wij, die nog in het lichaam zijn, zuchten, bezwaard zijnde, nademaal wij niet willen ontkleed, maar overkleed worden".

Natuurlijk beduidt dit niet, dat Paulus tegen het sterven morde en niet sterven wilde. Of had hij niet evenzeer „verlangen om ontbonden te worden en met Christus te zijn?" Er ligt alleen in uitgesproken, dat een tijdelijk bestaan alleen als ziel, zonder lichaam, voor ons menschen tegen-natuurlijk is; **dat we deswege tegen het sterven altoos als tegen iets, dat onze natuur geweld aandoet, opzien;** en „bezwaard en zuchtende in onszelven zijn", om na onze „ontkleeding" hoe eer hoe beter weer overkleed te worden, d.w.z. weer ons lichaam terug te ontvangen."

Zegt Prof. V. nu iets teveel, wanneer hij beweert, dat juist vanwege het in den dood inklevende strafmoment, vanwege „de reuke der straf over de zonde", die altijd aan den dood kleeft, Paulus tegen het sterven opziet?

Het komt hier maar op goed onderscheiden aan. Het sterven op zichzelf is niet begeerenswaard en geen echt Christen begeert het. Het sterven hoort eigenlijk niet in Gods wereld, 't is een gevolg van de zonde, 't is een uit elkaar gescheurd worden, terwijl men eigenlijk één geheel moest blijven, het is een weggerukt worden uit de „levensbanden" ('t woord is van Dr Kuyper, E. Voto I p. 74), terwijl men daar eigenlijk in moest blijven.

Maar dit sterven gaat bij Gods kinderen gepaard, altijd, met het vrijworden van alle zonde en ellende en het komen bij Jezus Christus! En zóó, zóó wordt het begeerenswaardig.

1) Dit citaat is ook van groot belang voor de kennis van Prof. V.'s opinie over het voortbestaan der ziel en het sterven als scheiding van ziel en lichaam.

Bovendien, wanneer dat sterven doorstaan wordt als martelaar, dat is dus tot glorie van Jezus Christus, dan is het eveneens begeerenswaard. En met het oog op die beide werkelijkheden spreekt hij in Filipp. 1, dat het ontbonden worden en met Christus te zijn het beste is.

'n Operatie op zichzelf is nooit begeerenswaard — maar als eenig middel om den dood te ontgaan kan men er hevig naar verlangen. Zóó verlangt een Christen naar den dood, om wat er mee gepaard gaat, om wat na en door den dood wordt bereikt en verkregen.

Over het willen beleven van Christus' wederkomst door Paulus, kunnen we kort zijn. Goed onderscheiden brengt ook hier weer licht. Geen enkele Gereformeerde neemt aan, dat Paulus Christus nog tijdens zijn leven terug verwachtte. Maar iets verwachten is heel iets anders dan aan iets de voorkeur geven! Daarom kan Paulus, al verwachtte hij de wederkomst des Heeren niet tijdens zijn leven, toch heel goed de voorkeur gegeven hebben aan het veranderd worden in één punt des tijds, om aanstonds weer een compleet mensch te zijn met ziel en, nu verheerlijkt, lichaam, zonder den toestand van het onbekleede-ziel-zijn te beleven.

En dat hij dat metterdaad doet en dat ook uitspreekt, daarvan is naar Bavincks en Kuypers oordeel 2 Cor. 5 : 1—8 het bewijs.

Ook als we dit alles overwegen en we ondergaan pijnlijk Prof. Hepps wondende felheid — dan leven we weer in een raadsel. We kunnen in dit alles het „broederhart" niet ontdekken. Ook niet den wetenschappelijken ernst. En een diepe weemoed komt in ons op — is dat nu de methode om op te bouwen en om verder te komen. Neen we verstaan het niet — we hopen alleen, dat Prof. Hepp eenmaal nog eens zal wenschen deze brochure nooit geschreven te hebben.

H. C. V.

Wie wil zich belasten met het werven van abonnees op dit blad?
Aanmelding aan ons bureau te Goes.

MUZIKALE KRONIEK
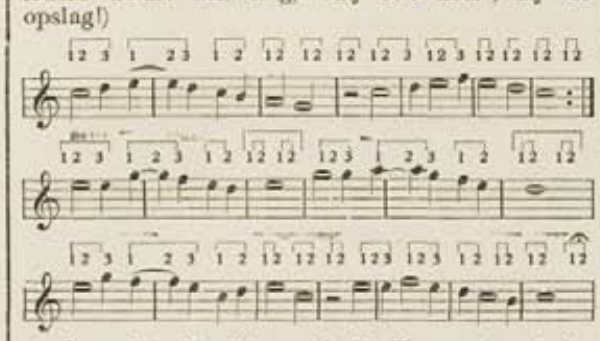
Het Boek der Psalmen.

III.

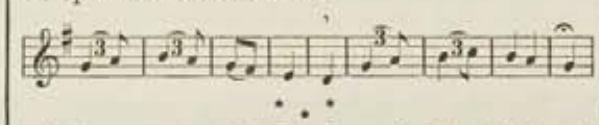
Neen! al die compromissen zijn Ds H. tot een val geworden, zooals ook, waar wij nog eens op terugkomen, zie ons eerste artikel, zijn voorstelling van triolen en de wijze van indeeling dier maattijden.

Wij hebben alreeds gezegd, dat zulke polyrhythmische verdeelingen niet te pas komen. Ze zijn vreemd aan den tijd waarin onze psalmen ontstonden.
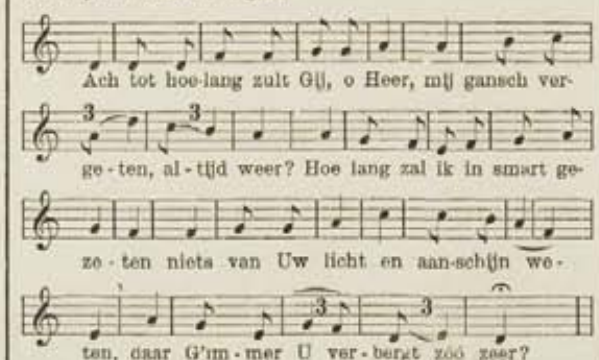
Als wij Psalm 42 met maatstrepen zien opgeteekend, dan was de uitvoering daarin aldus (op iedere kwart één slag, 't zij een neer-, zij- of opslag!)

en dus volstrekt niet zoo als Ds H. meent met zijn springerig gedoe van op de eene kwart een triool en op de andere een duool
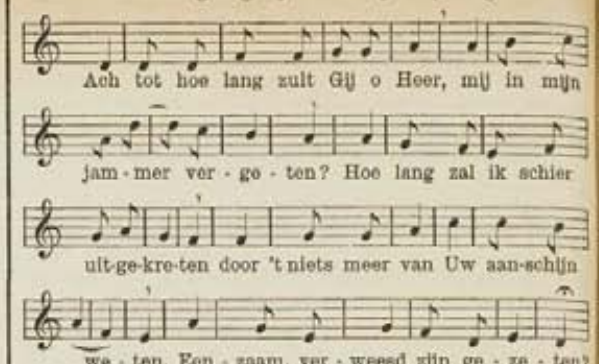

Buitengewoon misleidend op Ds H. zèlf, heeft deze zijn voorstelling van notenverdeeling ingewerkt bij Psalm 13: Daar had hij niet declameeren en rhythmeeren mogen:

niet dus met de eigengemaakte, door en door gewrongen, zoogenaamde „triolen" — welke dingen zelfs heelemaal in deze psalmwijs niet te pas komen!

Ds H. had op deze wijze te werk moeten gaan met verandering tegelijk van zijn rijmregels:

en dan had vers 2 er, als „gedicht", als volgt uit komen te zien:

Hoe lang denkt Gij, dat 't eenzaam hart,
Doodmoe van 't sarren en plagen,
Nog voort kan zonder te versagen?
Mijn vijand groeit van dag tot dagen
Door mijn verkomm'ring, mijn klagen.

(Men zinge met uiterst rustig neer- en opslaande hand (op iedere kwart, dus in iedere maat, één neer en één opslag) eerst Ds H.'s zetting en daarna de onze en vergete vooral niet de maten met de onder 3 gezette noten in precies denzelfden tijd uit te voeren als die waarin de andere voorkomen! En als dan dat alles goed tot wie deze opgaven repeteerde, doorgedrongen is, vrage zulk een zich af, denkend aan wat Ds Hasper ervan maakte, of deze gelijk heeft met zijn bladz. XVI: „Ze zijn (onze psalmmelodieën) van zulk een zoodanigen eenvoud, dat elk kind ze kan leeren. Dit geldt voor alle volken en hierdoor wordt het vooruitzicht geopend, dat in de volgende jaren een nieuw psalmgezang door de wereld zal gaan.")

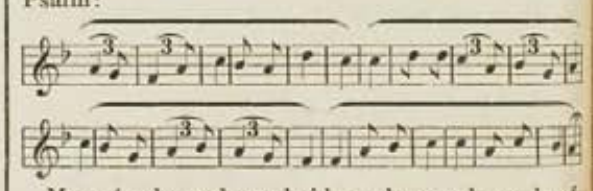
En zóó zijn al die Psalmen met „triolen" van Ds H. tot struikelblokken en remschoenen geworden voor èn zijn eigen werk èn dat van diegenen die zich met de moeizame taak zouden zien belast deze verwrongen notaties vóór te spelen vanaf orgelbanken en aan te geven vanuit dirigeergestoelten.

Geen oogenblik daarom hoeft Ds H. er aan te denken, dat zoo aanstonds zijn bundel „een teruggave" zal blijken te zijn aan de overal Nederlandsch zingende christenheid, dat zijne muziekredacties weer aan alle de Christenen een aansluiting zullen geven aan hunne vroegere gemeenschap.

Een ieder die Ds H.'s proeven van A tot Z dóórschouwd en beschouwd heeft, ziet alras dat Ds H. maar heel weinig begrepen heeft van „de zuivere schrijfwijze van het oorspronkelijke rhythme in het hedendaagsche notenschrift", nog minder van de wijze waarop onze psalmen gedacht en gezongen zijn.

Eén sprekend voorbeeld, dat ons niet verleiden zal nog méér op Ds H.'s triolen àf te geven, doch een goede vergelijking aan de hand doet om te laten zien hóé waardig en voornaam de oorspronkelijke uitvoering in tijdmaat, tempo was, vonden we nog in Psalm 141.

Volstrekt niet in de „soepelheid" (?), in de „sierlijkheid" (?) die Ds H. imiteert met zijn gepavoiseerde notenbalken, ging de uitvoering van dezen Psalm:

Maar in de verhevenheid en deemoed, reeds afgeteekend in den notenvorm, waarin Goudimel dezen psalm voor de huiselijke muziekbeoefening in die dagen zette, ook om ze door middel daarvan te beter in de kerk te leeren zingen.
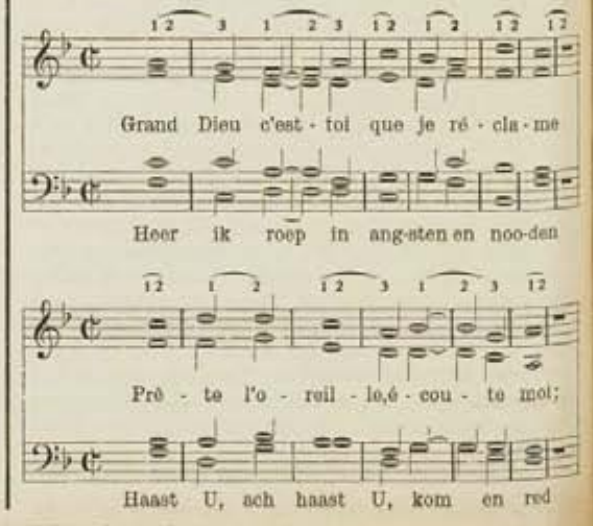
(Men zinge en spele de breede, rustige, heele en halve noten met op de heele één neerslag en één opslag òf, waar aangegeven staat, één neer- en een zijslag, en verder de halven ieder één slag — alles in de zelfde verhouding en op de manier van Psalm 13!)

